

Elämää peura-alueella

Metsäpeuraseminaari 6-7.6.2011

Kuhmo-talo, Kuhmo

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry ©

Timo Niskanen

6.6.2011

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Kyläkehittämishanke 2011, jatkosuunnitelma 2012-2013

10 osahanketta

Seminaariosallistuminen luonto-osiossa

Kylän ja metsäpeuran yhteinen etu

Toiminta metsäpeuran hyväksi:

- aloitteita, kannanottoja, ehdotuksia, selvityksiä (YM, MMM jne.)
- esille nosto Kainuun maakuntakaavoituksessa

Kainuun ukot ja peurat 1907-1916

Samuli Paulaharju 1907-1916¹ :

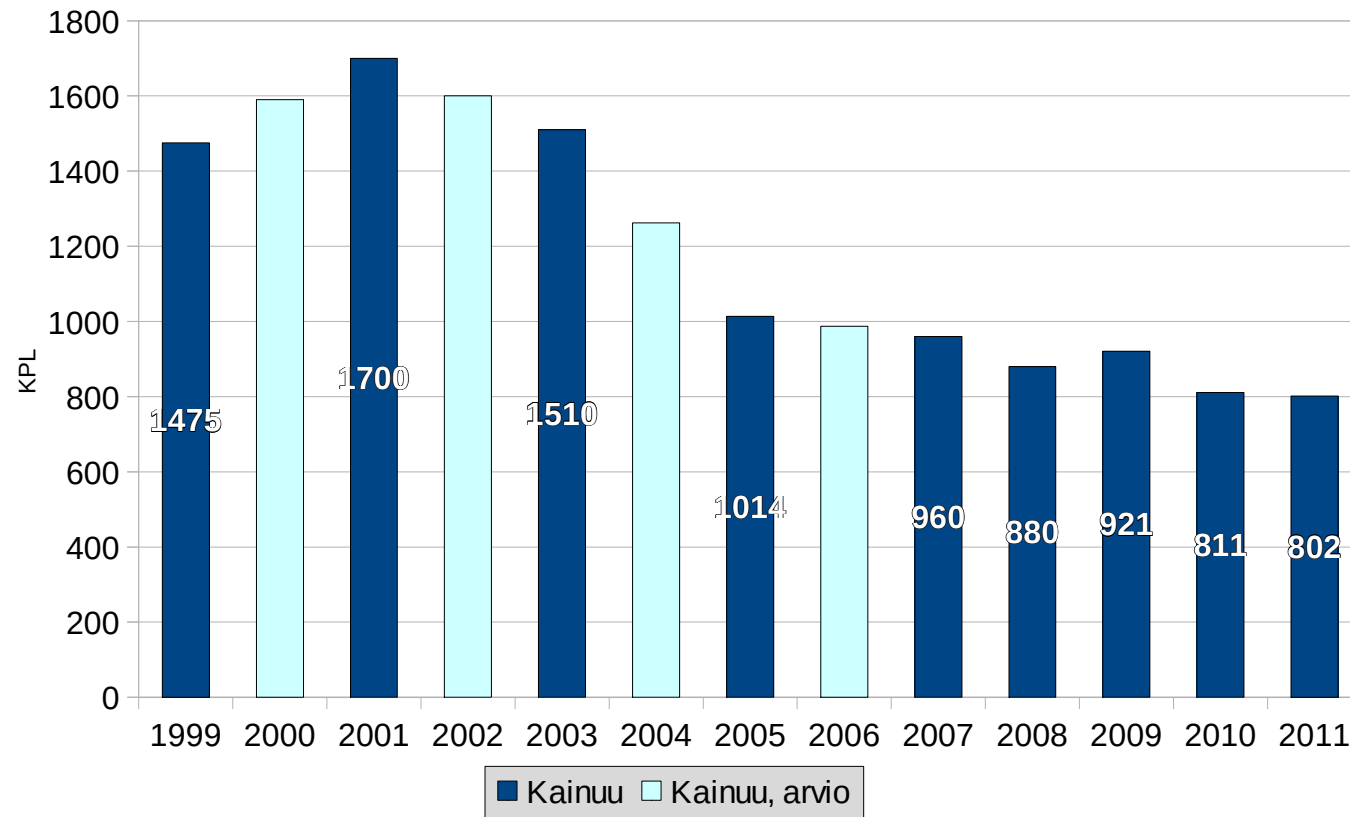
“Vielä nykyisetkin vanhat ukot ovat aikoinaan pyytäneet peuroja, satakunnankin muutamat kaataneet.”

“Peuranhiihto oli kovaa hiihtoa. Siinä ei tullut armoa, ei muuta kuin hiihdä minkä jaksat, hiihdä, niin että veren syljet iltasella.”

“Nyt ei enää ole vuosikausiin villipeuroja tavattu, pari-, kolmekymmentä vuotta on siitä jo, *“kun kerran hävisivät selkosilta, niin ei ole enää nähty”*, joskus vain joku yksinäinen metsän sarviniekka.”

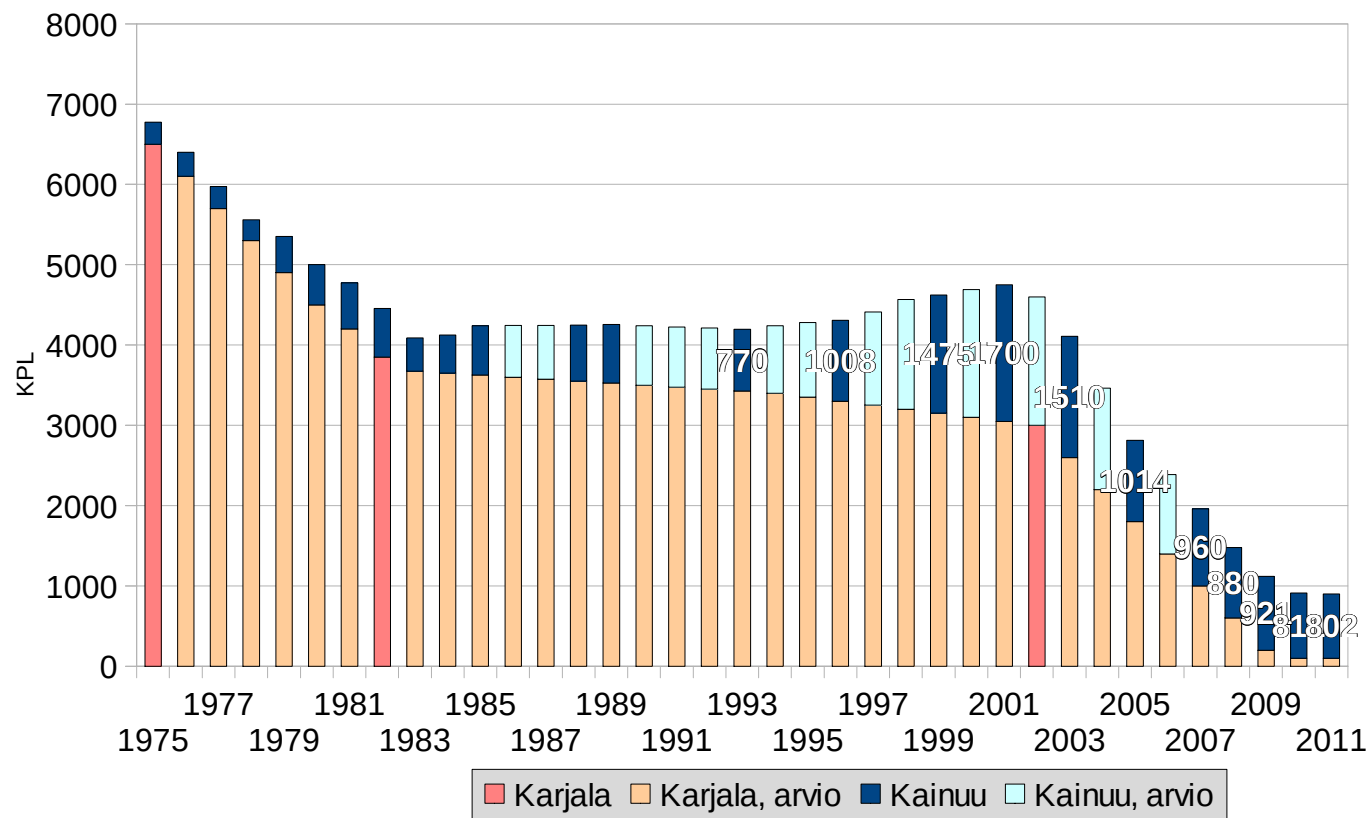
1 Samuli Paulaharju, Kainuun mailta, 2. painos, Porvoo, 1958

Metsäpeuran Kainuun osakanta 1999-2011

Metsäpeuran Kainuun-Karjalan osakanta 1975-2011

Karjala -tiedot: Metsäpeurakannan hoitosuunnitelma 9/2007, s. 20
Metsäpeura Suomenselällä 30 vuotta -juhlaseminaari 22.11.2009, Perho

Metsäpeuran uhanalaisuusluokka (IUCN)

Punainen kirja 2010 metsäpeurasta:

Silmälläpidettävä (NT), eli sama kuin vuoden 2000 arviossa

Väitetään perustuvan Kainuun ja Suomenselän yhteiskantaan - ei perustu
Metsäpeuran luokka voi olla NT vain, jos porot lasketaan mukaan

IUCN-kriteerit metsäpeurasta:

Suomen koko kanta (n. 1800 kpl) on **“Vaarantunut” (VU)** tai jopa **(EN)**

Kainuun osakanta (n. 800 kpl) on **“Erittäin uhanalainen” (EN)**

Uhanalaisuusarvio on julkaistavissa alueellisesti - siis se on julkaistava!

EU:n ainoa monimuotoinen osakanta on Kainuussa

Eliölajien uhanalaisuuden arviointi

SYKE, Ympäristöopas 2007 (IUCN:n ohjeet)

Laji on vaarantunut (VU), kun

1) Levinneisyysalueen arvioidaan olevan alle 20 000 km² **JA** on havaittu lisääntymiskykyisten yksilöiden määrän jatkuva väheneminen **JA** on erittäin suuret vaihtelut esiintymisalueessa **TAI** osapopulaatioiden määrässä **TAI** lisääntymiskykyisten yksilöiden määrässä.

TAI

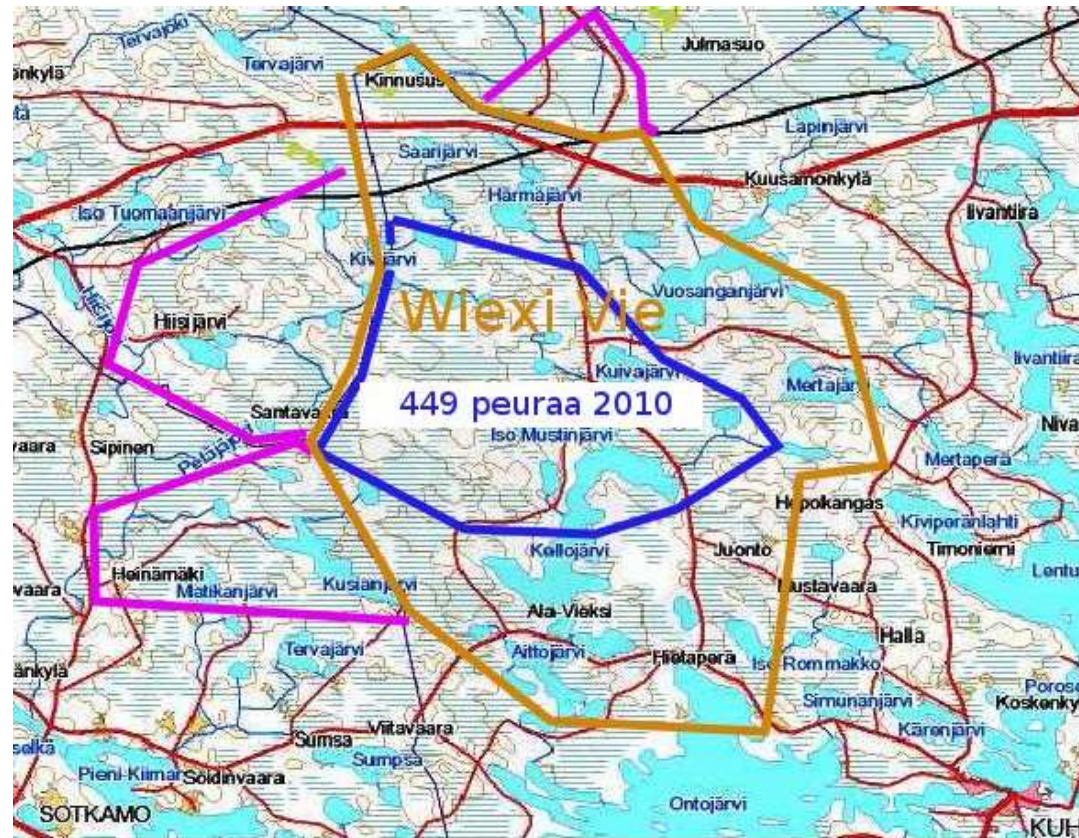
2) Populaatio on pienempi kuin 10 000 lisääntymiskykyistä yksilöä **JA** lisääntymiskykyisten yksilöiden määrän väheneminen on havaittu **JA** missään osapopulaatiossa ei ole yli 1000 lisääntymiskykyistä yksilöä **TAI** erittäin suuret vaihtelut lisääntymiskykyisten yksilöiden määrässä.

TAI

3) Arvioitu populaatiokokoo on alle 1000 lisääntymiskykyistä yksilöä.

Metsäpeuran kato täyttää kolme VU-kriteeriä

2010 Vieksillä 53 % Kainuun metsäpeuroista

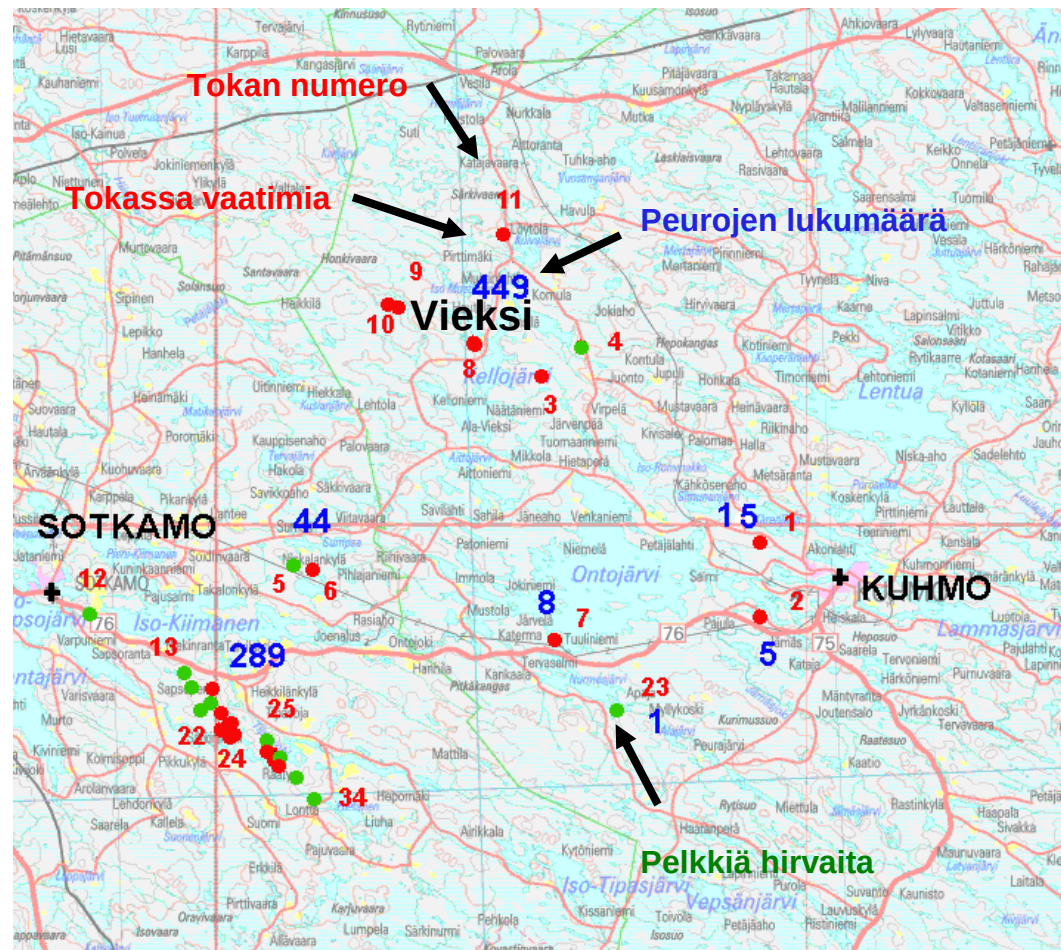
- Wiexi Vie
- Ylä-Vieksi
- Hiisijärvi-Heinämäki-Tapaninkylä

Kuva: Tapani Pääkkönen

Kainuun metsäpeuratokat 4.-9.3.2010

Lähde: Raportti - Johanna Tuomivaara, Kalevi Heikura & Arto Juntunen
(Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry lisännyt nuoliosoitukset selityksineen)

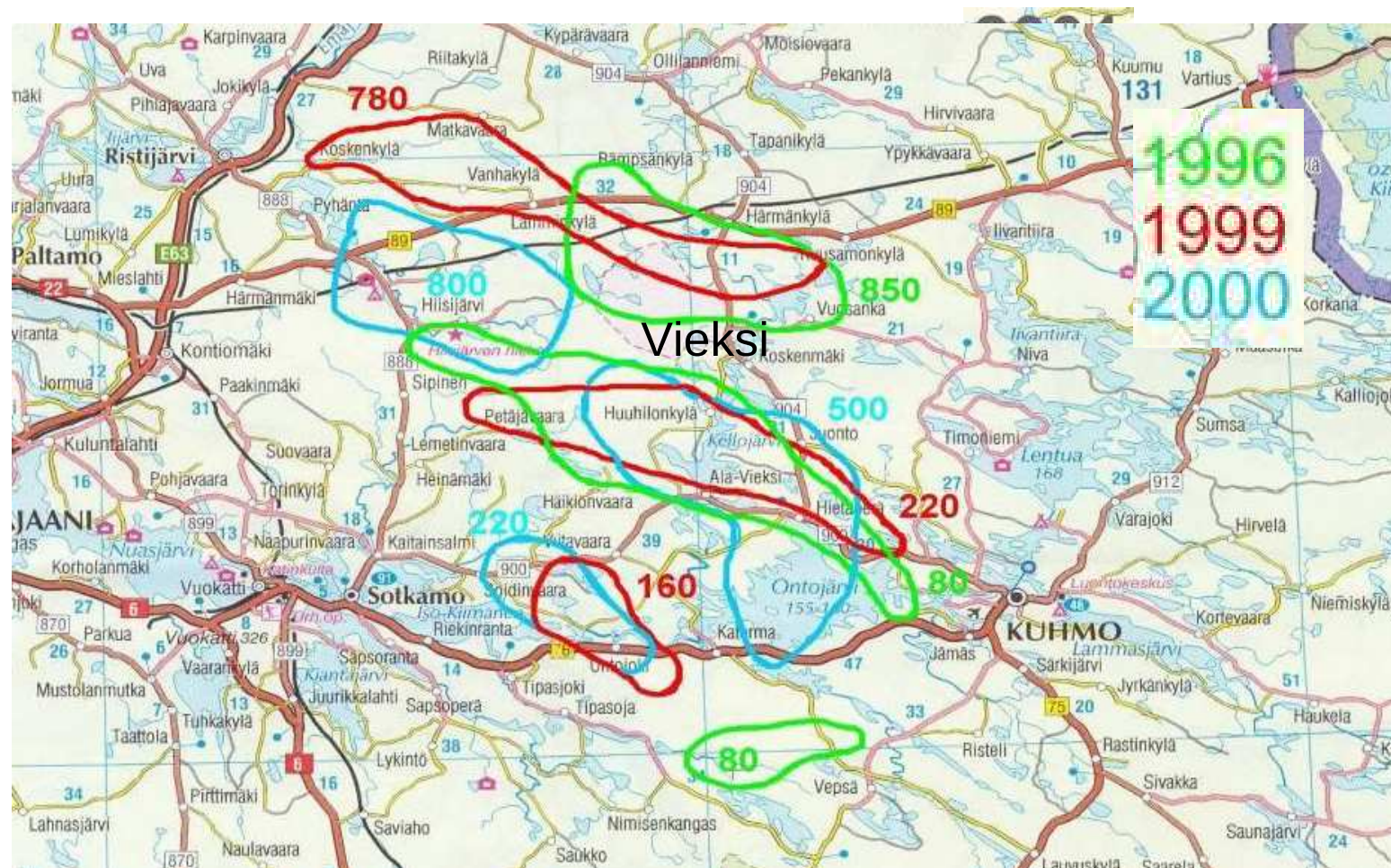

Vieksillä
vaatimia
(punaiset)

Sotkamossa
hirvaita
(vihreät)

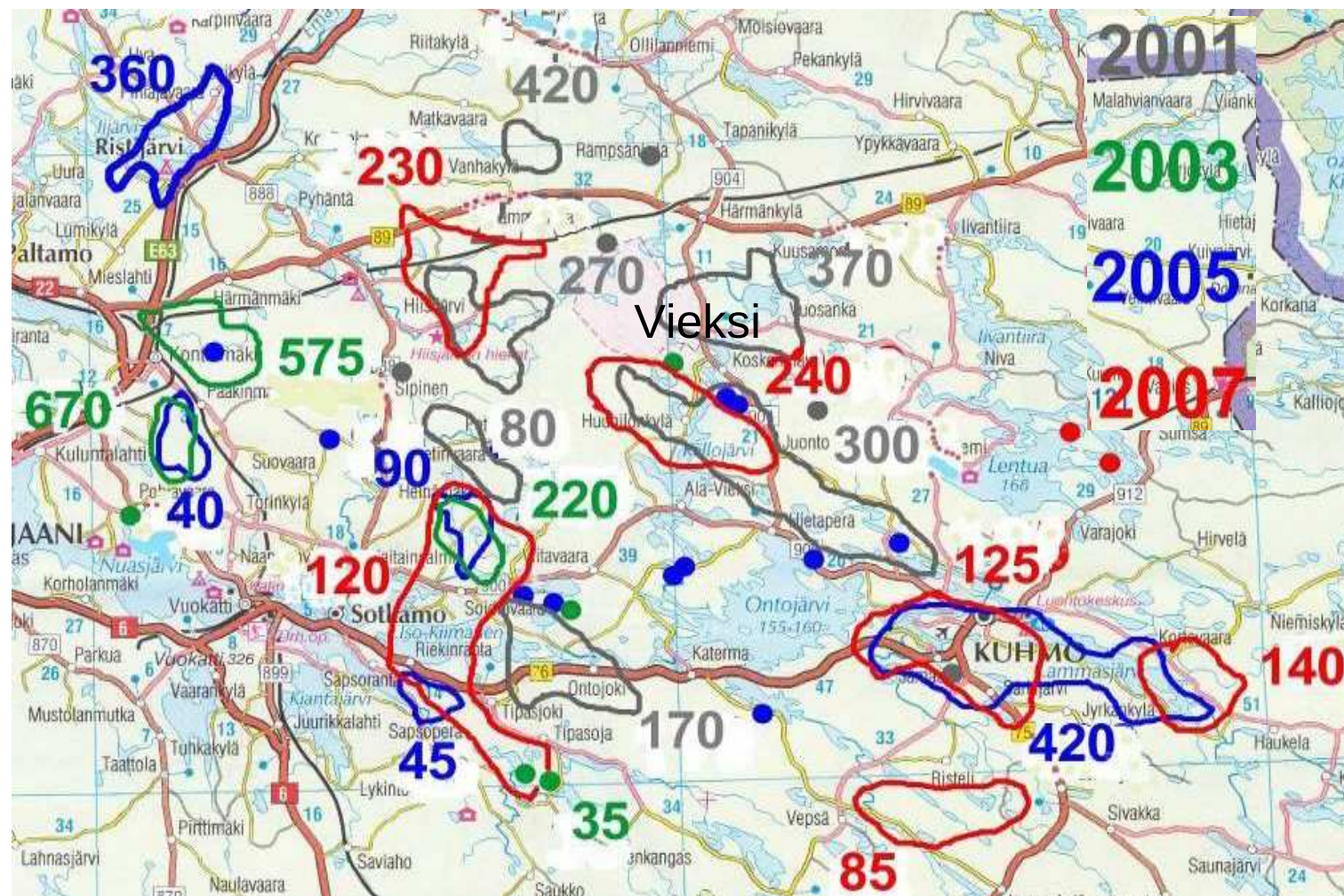
1996-2000 Vieksillä 86-92 % Kainuun metsäpeuroista

Lähde: Raportti - Johanna Tuomivaara, Kalevi Heikura & Arto Juntunen

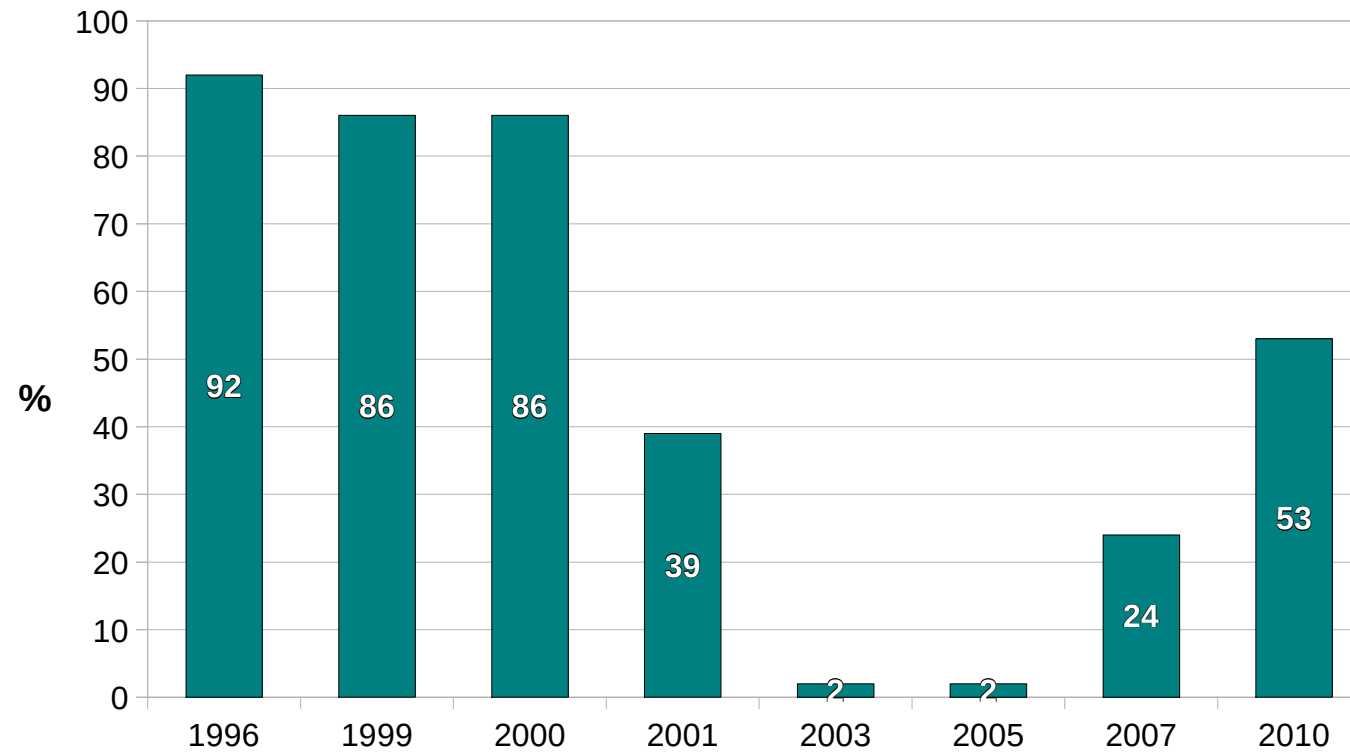

2001-2007 Vieksillä 0-39 % Kainuun metsäpeuroista

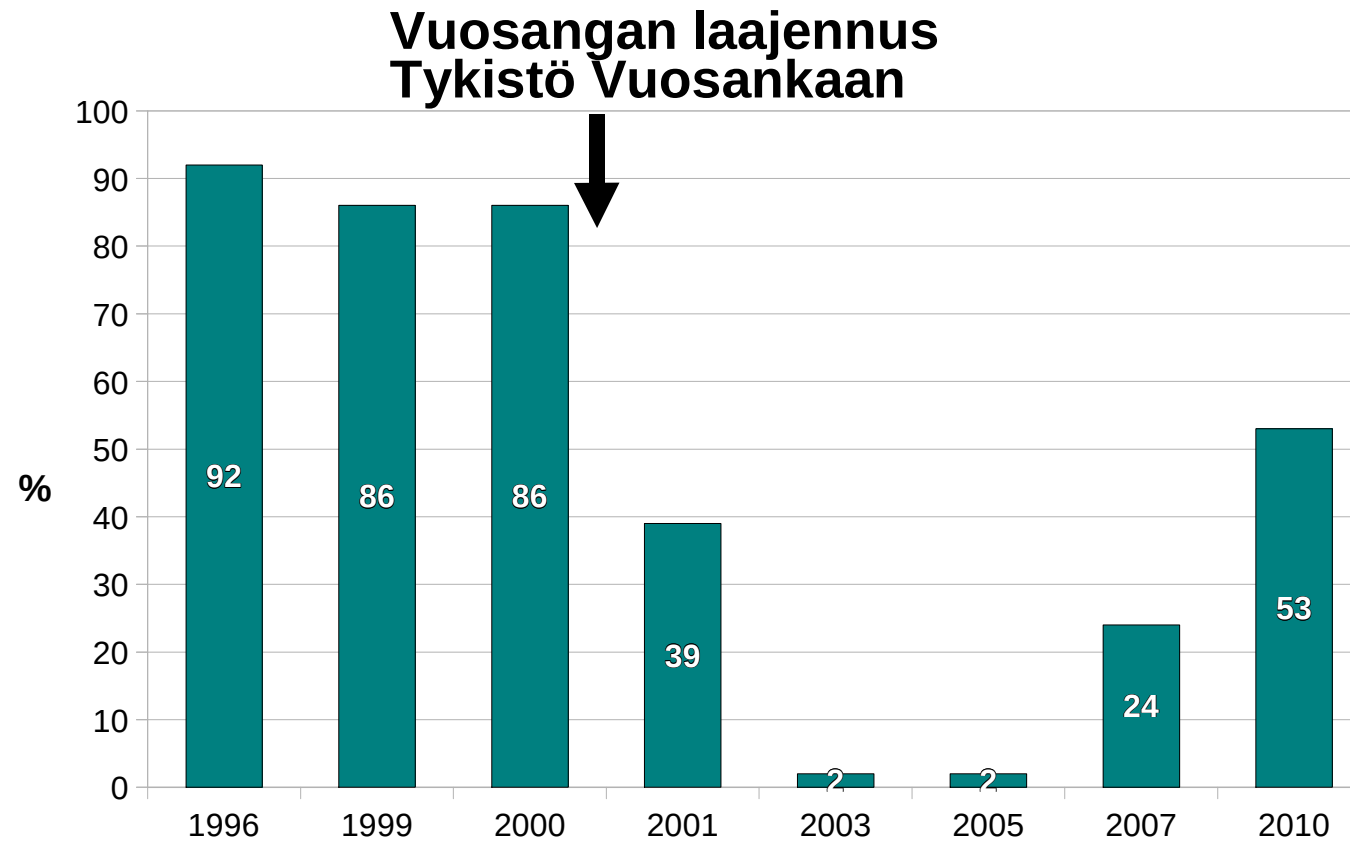
Lähde: Raportti - Johanna Tuomivaara, Kalevi Heikura & Arto Juntunen

Vieksin osuus Kainuun metsäpeuroista 1996-2010

Vieksin osuus Kainuun metsäpeuroista 1996-2010

Meluvaikutuksia, kenttätykki 155 K 98

Rovajärvi 25.05.2005 © Puolustusvoimat / Juhani Kandell

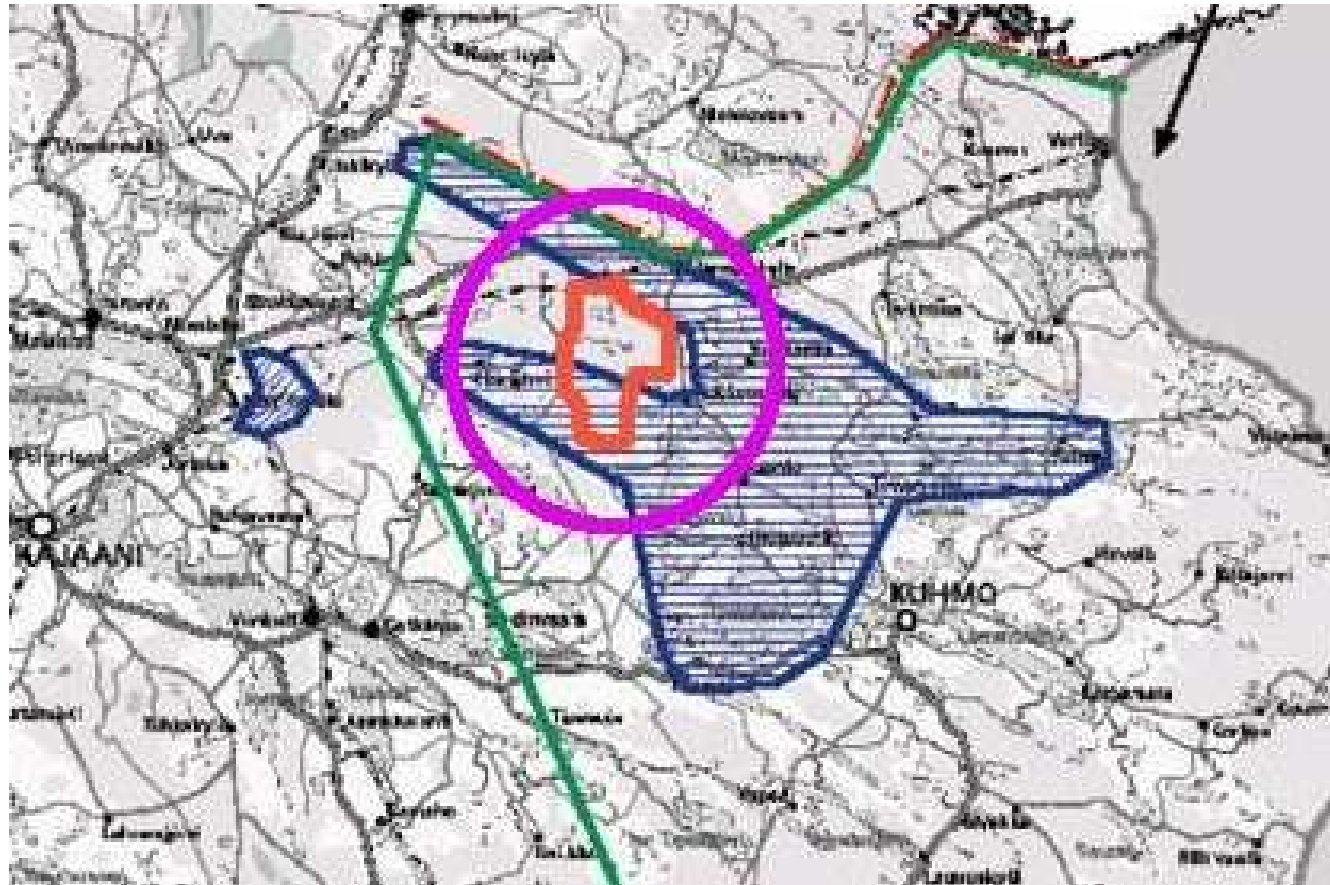
Meluvaikutuksia, kenttätykki 155 K 98

Kenttätykki 155 K 98, Rovajärvi 25.05.2005
© Puolustusvoimat / Valtteri Hirvonen

Metsäpeuran talvilaitumia 85-03, Vuosanka, melualue

Metsäpeurakannan hoitosuunnitelma 9/2007: laitumet
Ylä-Vieksin kyläyhdistys: Vuosanka ja melualue

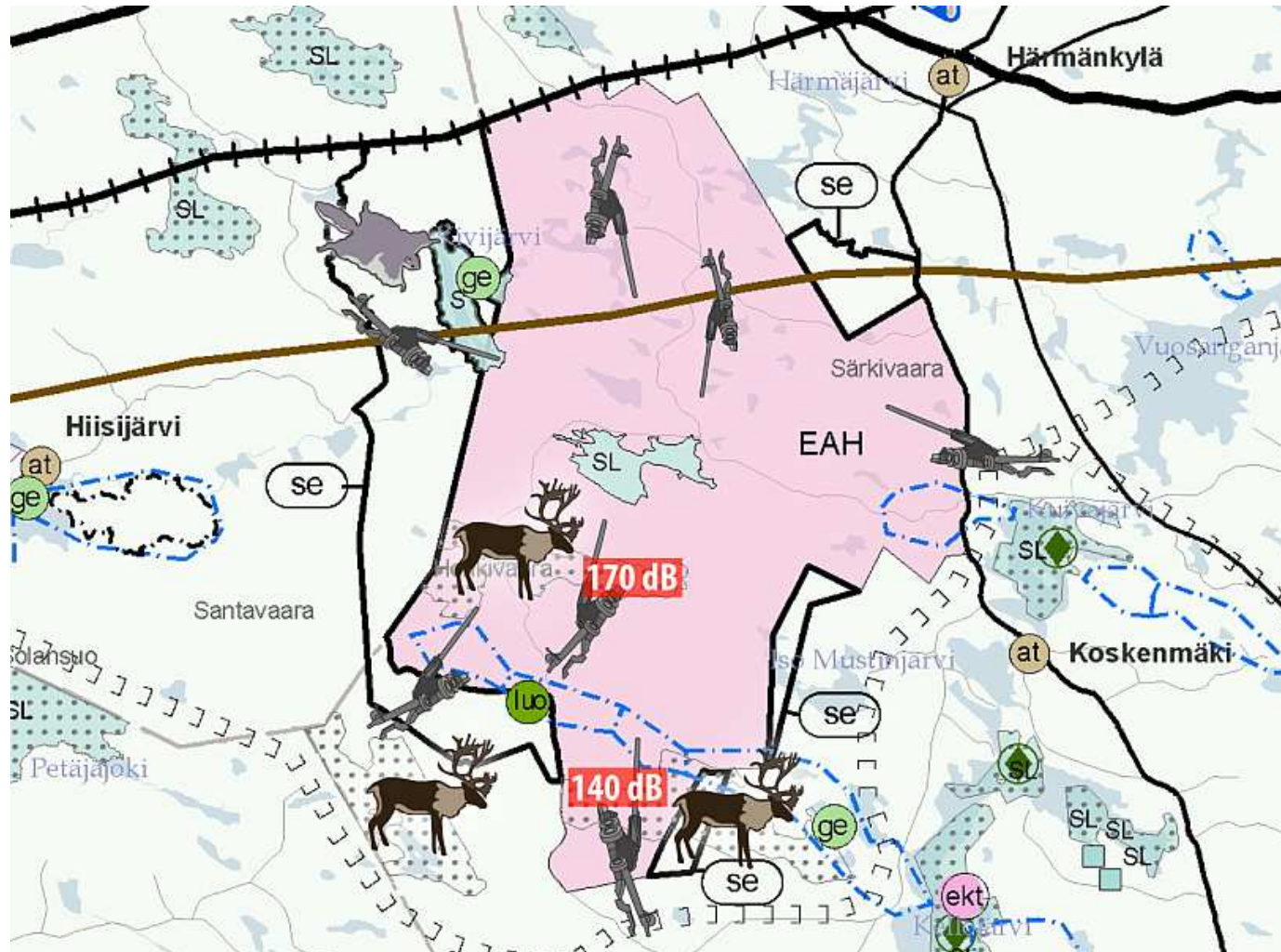
Metsäpeura Vuosangan maalissa 2008

Vahvistetun Kainuun maakuntakaavan vaikutuksia

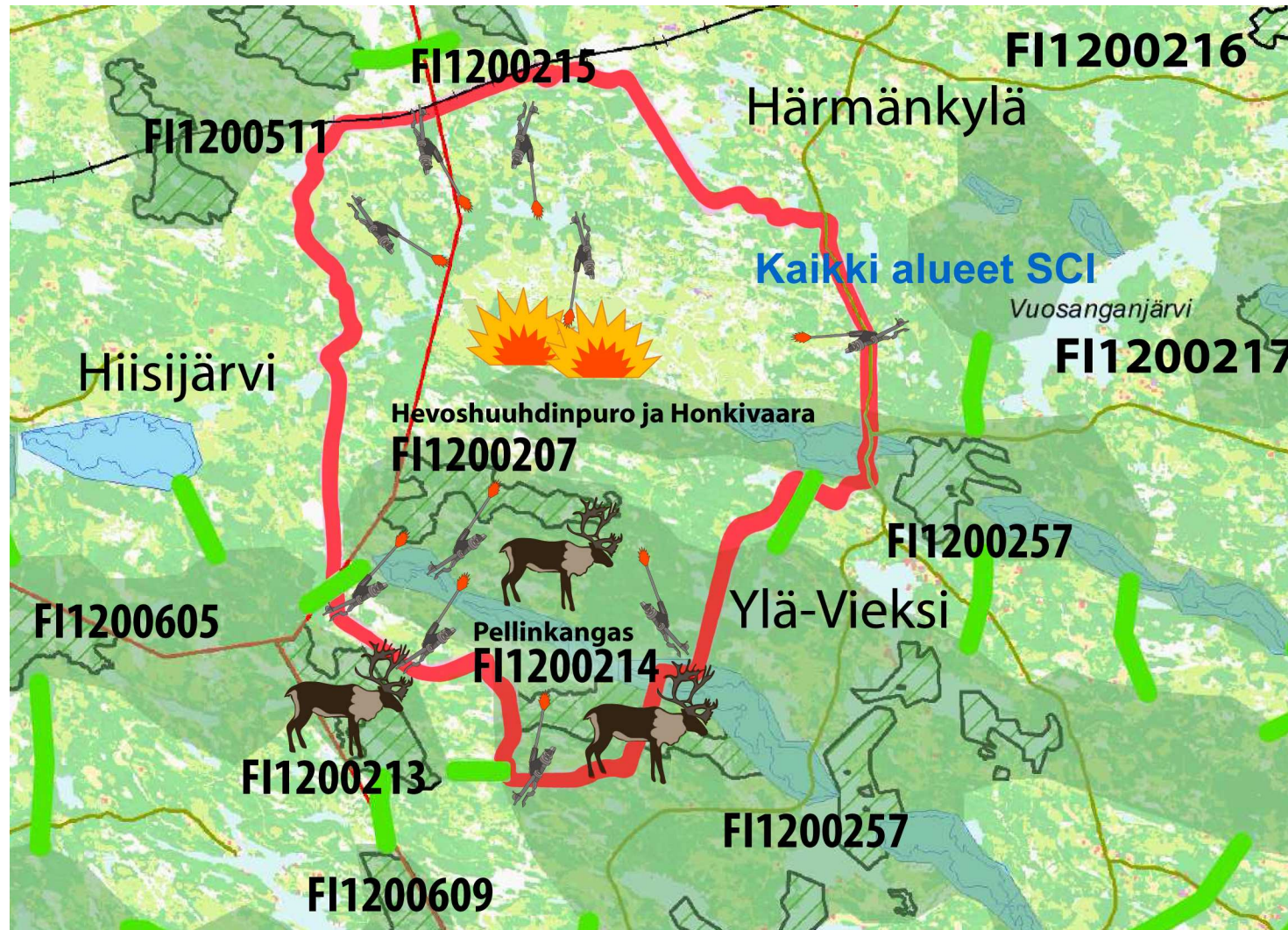
Kaavan väite:

Melu ei ole päästö,
joten sitä ei
tarvitse ottaa
huomioon Natura-
alueilla

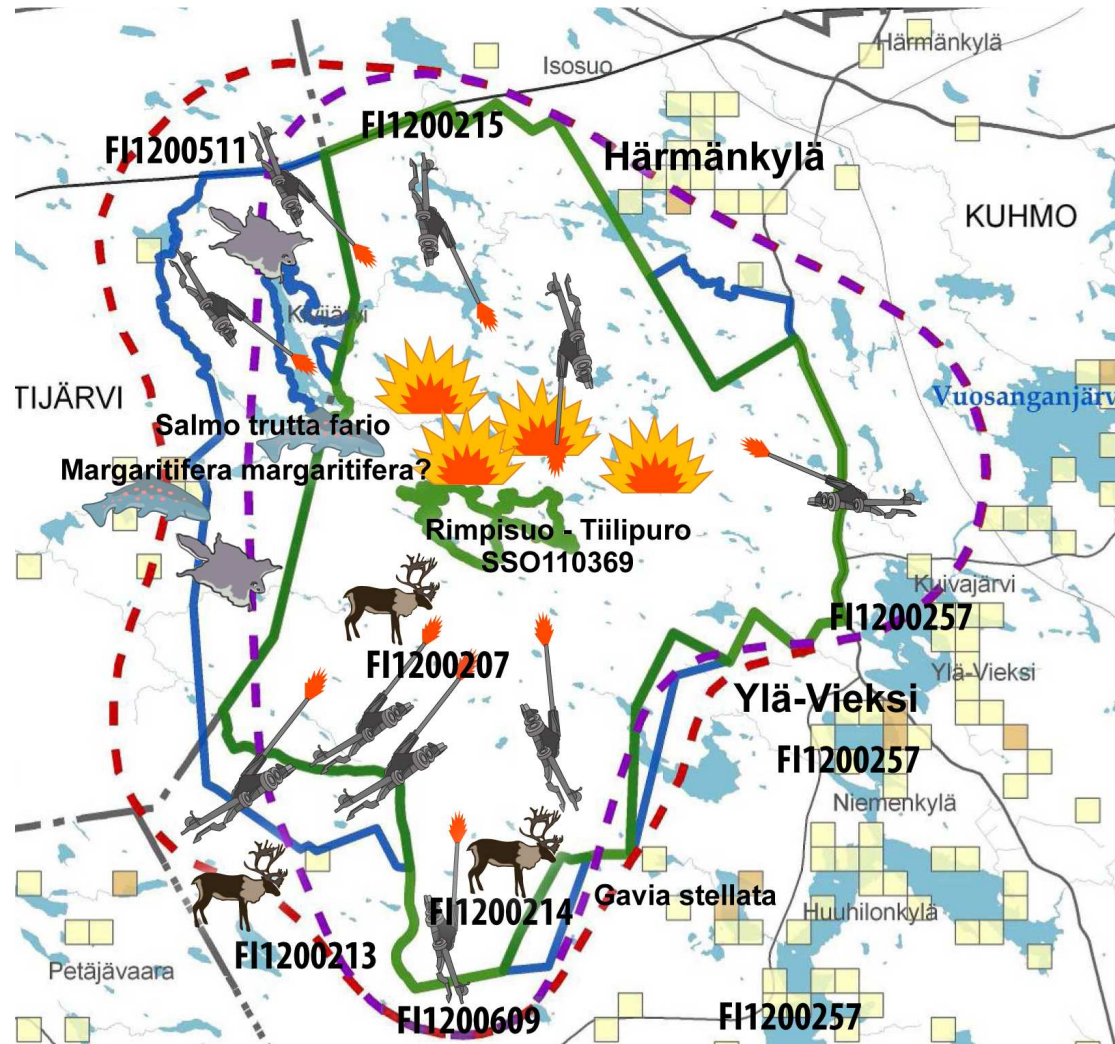
Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan vaikutuksia

(Karttapohja: Sito Oy, Liite 2, sivu 119)

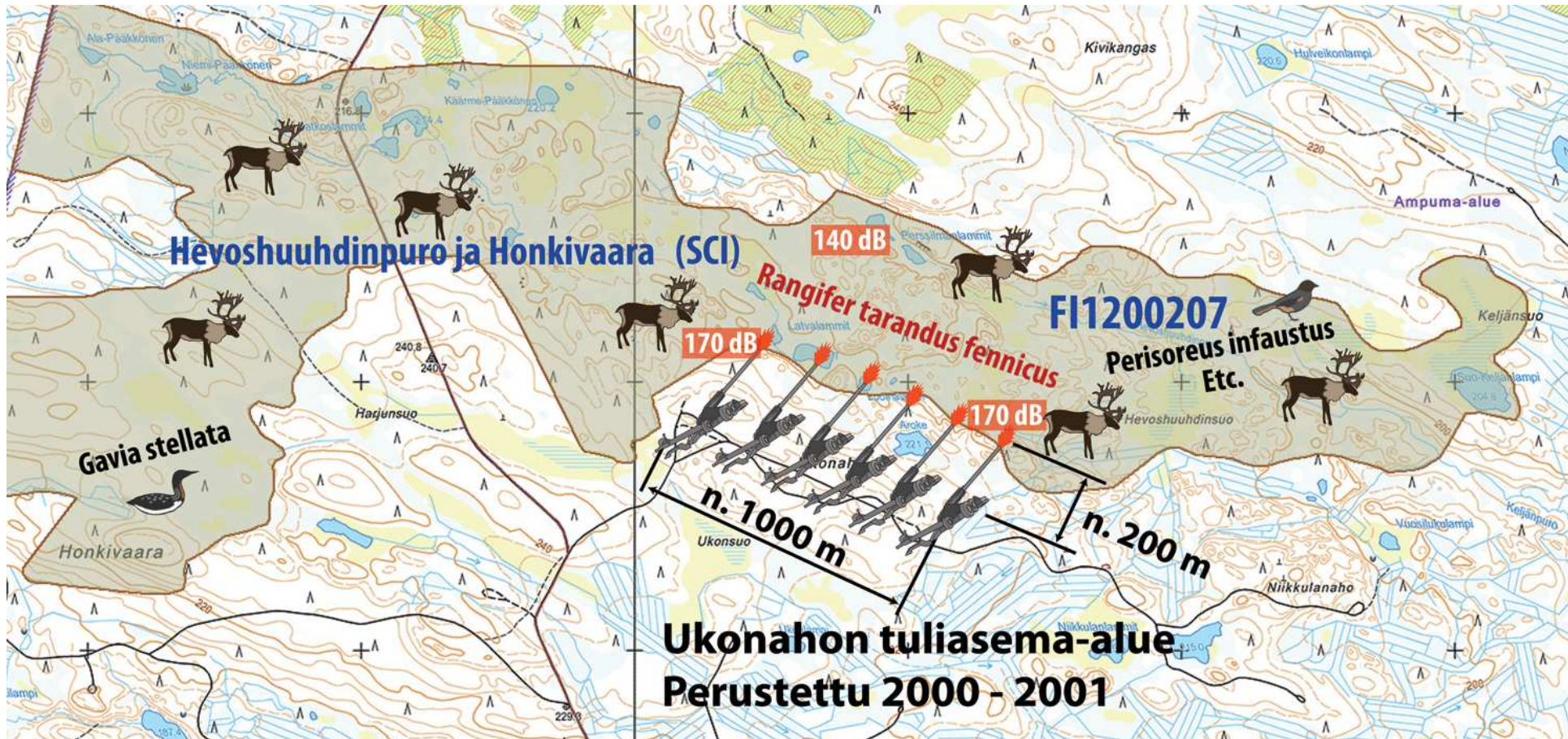

Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan vaikutuksia

(Karttapohja: Sito Oy, sivu 13)

Ukonahon tuliasema-alueen vaikutuksia

Natura-arvioinnit ja metsäpeura

Luontodirektiivi 92/43/ETY

Luonnonsuojelulaki, 10 luku

EU-tuomioistuimen Vuosankaan soveltuvia esimerkinomaisia ratkaisuja:

- C-127/02 Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee
- C-6/04 komissio v. Iso-Britannia
- C-239/04, moottoritien rakentamishanke Portugalissa

EU-tuomioistuimen ratkaisut sitovat kaikkia jäsenvaltioita, niiden tuomioistuimia (kuten KHO) ja viranomaisia.

KHO:2006:101, KHO:2008:72, KHO:2007:18, KHO:2008:58 ja KHO
20.03.2008/591

Lain kirjain ja tulkinta

Kirjain - Luonnonsuojelulaki, 65.1 §:

Natura-arviointi on tehtävä, jos hanke tai suunnitelma **todennäköisesti merkittävästi heikentää** niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

(On tulkittu, että riittää kun virkamies tai konsultti katsoo, ettei heikennä)

Tulkinta - KHO:2006:101:

Natura-arviointi on tehtävä, jos **objektiivisten seikkojen perusteella ei ole poissuljettua**, että hanke tai suunnitelma vaikuttaa kyseiseen [Natura 2000] alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien ja hankkeiden kanssa.

(Virkamiehen tai konsultin on todistettava, ettei heikennä)

Metsäpeuroja Vuosangan maalissa 13.10.2010 Tykistö ampui maaliin 5 päivää myöhemmin

Peuranvasan ampuma- ja harjoitusalue

Vuosanka on saamea

Vuosanka on suomeksi Peuranvasa

Vieksillä on Peuranvasan ampuma- ja harjoitusalue

Kaikki vaikutukset on tutkittava

On selvää, että Vuosangan vaikutus on merkittävä

RKTL myöntää ammuntojen vaikuttavan

Kaikki vaikutukset on tutkittava

Perusteellisesti

Pian

Vesantalolle metsäpeurakeskus

Vesantalons kunnostus 2011-2013 Suomen Kotiseutuliiton rahoituksella

KIITOKSIA JA MUKAVAA KESÄÄ!

Lisätietoja: www.vieksi.fi